

Ministerstvo financí zveřejňuje metodický postup k zajištění jednotného zatřídění výdajů, případně příjmů, územních rozpočtů souvisejících s poskytnutou pomocí Ukrajině.

Postup je vydán v rámci metodické pomoci účetním jednotkám a kontrolním orgánům se zdůrazněním nezbytnosti dodržení odvětvového třídění výdajů. Metodický postup obsahuje nejčastější způsoby poskytnutí pomoci Ukrajině a jejímu obyvatelstvu, tudíž se nejedná o taxativní výčet možností rozpočtového zachycení předmětných transakcí. Účetní jednotka, pokud níže není uvedeno jinak, postupuje v souladu s vyhláškou o rozpočtové skladbě a [Pokynem k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě \(verze od 31. 3. 2022\).](#)

Aby výdaje územních rozpočtů týkající se poskytnuté pomoci Ukrajině a zejména jejímu obyvatelstvu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajině **byly jednoznačně identifikovatelné a vyčíslitelné za územní rozpočty celkem**, bude v rámci odvětvového třídění výdajů ve všech případech souvisejících s pomocí Ukrajině, pokud jsou tyto výdaje přímo přiřaditelné, použit paragraf 6221 – Humanitární zahraniční pomoc přímá. Tento paragraf bude použit v případě výdajů na nákupy (např. pořízení věcí a služeb), transfery nebo půjčené peněžní prostředky realizovaných primárně za účelem pomoci Ukrajině a jejímu obyvatelstvu, přičemž posouzení a vyhodnocení účelu je na účetní jednotce (např. posouzení využitelnosti pořizované věci pro pomoc Ukrajině a její obyvatele, včetně návaznosti na její budoucí využití). Jedná se zejména o následující výdaje:

- finanční (např. peněžní dary) a věcná pomoc uprchlíkům (např. strava, oblečení, hygienické potřeby),
- nákup materiálu,
- zajištění stravy dobrovolníkům a zaměstnancům ostatních organizací,
- zajištění ubytování (např. platba hotelům nebo ubytovnám, nájemné),
- vybudování nových ubytovacích prostor nebo úprava stávajících,
- zajištění služeb tlumočnicků,
- poskytnutí účelového příspěvku na provoz v souvislosti s poskytováním výrobků nebo služeb prostřednictvím zřízených příspěvkových organizací,
- navýšení příspěvku na provoz v souvislosti s navýšením výdajů v oblasti školství v návaznosti na rozšíření kapacit škol a školek (např. věcné vybavení),
- výdaje na platy a obdobné a související výdaje v případě zaměstnanců, kteří byli přijati za účelem pomoci uprchlíkům, a případně zaměstnanců dlouhodobě vyčleněných na aktivity související s pomocí uprchlíkům.

Obsahová náplň paragrafu 6221 – Humanitární zahraniční pomoc přímá:

„Zahraniční pomoc poskytovaná z humanitárních důvodů, k překonání důsledků živelních katastrof, válek, nemocí, hladomoru apod. jednotlivým zemím. Zahrnuje i humanitární pomoc poskytovanou na území České republiky zahraničním uprchlíkům během jejich prvního roku (12 měsíců) pobytu včetně zajištění infrastruktury pro jejich pobyt apod.“

Paragraf 6221 – Humanitární zahraniční pomoc přímá je upřednostněn před ostatními paragrafy a jejich obsahovou náplní. Nebude tedy použit paragraf 3900 – Ostatní činnost související se službami pro fyzické osoby, paragraf 6229 – Ostatní zahraniční pomoc, oddíly 31 a 32 nebo paragraf 5213 – Krizová opatření. Pokud by následně bylo uprchlíky požádáno v České republice o azyl a jednalo by se tedy o sociální péči nebo pomoc přistěhovalcům a

vybraným etnikům, byl by použit paragraf 4342 – Sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům.

Věcná a finanční pomoc uprchlíkům

V případě druhového třídění výdajů se v rámci **věcné pomoci uprchlíkům** (např. **nákup stravy a občerstvení, nikoliv formou platby za službu, oblečení, hygienických potřeb, léků apod.**), včetně pořízení dlouhodobého majetku za účelem bezúplatného předání, použije položka **5194** – Výdaje na věcné dary, případně položka **5139** – Nákup materiálu jinde nezařazený (společenská úsluha). Zatřídění výdaje na věcnou pomoc: položka **5194**, případně položka **5139**, paragraf **6221**. V případě, že dochází k nákupu materiálu nebo drobného dlouhodobého hmotného majetku, který není určen za účelem bezúplatného předání uprchlíkům (např. nákup karimatek, matrací, rychlovarných konvic, žehliček, praček nebo postelí) se použije podseskupení položek **513** – Výdaje na nákup materiálu.

V případě finanční pomoci se v rámci druhového třídění výdajů bude jednat o poskytnutí transferu a jeho zatřídění bude provedeno v souladu s odstavcem 11 Obecných zásad vztahujících se k třídění příjmů, výdajů a financujících položek v [Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě \(verze od 31. 3. 2022\)](#).

Znění odstavce 11:

„Transfery a půjčené peněžní prostředky tuzemským osobám patří na položky ze seskupení 52, 53, 54, 57 a 67 a podseskupení 561 až 566, 631 až 637 a 641 až 646 a transfery zahraničním osobám na položky ze seskupení 55 a z podseskupení 567, 638 a 647 podle toho, jsou-li neinvestiční či investiční, jakým osobám jsou poskytovány a případně podle právního titulu poskytnutí, a to bez ohledu na to, jsou-li poskytovány na českém území, v zahraničí, z českého území do zahraničí nebo ze zahraničí do českého území. Na položky ze seskupení 55 patří také členské příspěvky a podobné platby zahraničním právnickým osobám, jejichž protihodnotou jsou členská práva, a sankce placené Evropské unii.“

V případě neinvestičních transferů se bude jednat zejména o:

- podseskupení **522** – Neinvestiční transfery neziskovým a podobným osobám (např. nadace, spolky, obecně prospěšné společnosti a ústavy),
- položku **5492** – Dary fyzickým osobám (fyzické osoby - obyvatelé Ukrajiny na území ČR),
- položku **5499** – Ostatní neinvestiční transfery fyzickým osobám (např. kompenzace výdajů vynaložených přímo uprchlíky z titulu ubytování, stravování nebo nákupu potravin apod.)
- položku **5520** – Neinvestiční transfery cizím státům (např. zastupitelské úřady – Velvyslanectví Ukrajiny nebo přímo stát Ukrajina),
- položku **5531** – Peněžní dary do zahraničí (např. fyzické osoby – obyvatelé Ukrajiny v zahraničí, ale i jiné peněžní dary osobám do zahraničí, pokud se nejedná o mezinárodní vládní organizace, nadnárodní orgány a cizí státy – partnerské nebo jiné obce, města nebo regiony; ukrajinské neziskové subjekty či podnikatelské subjekty na Ukrajině).

Pokud by se jednalo o investiční transfer, který je vymezen v odst. 17 Vymezení některých pojmů v [Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové](#)

[skladbě \(verze od 31. 3. 2022\)](#), zatřídí se výdaj na příslušnou položku seskupení **63** – Investiční transfery.

V případě, že organizátorem **veřejné sbírky** je územní samosprávný celek, použije se položka **5229** – Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím a nikoliv příslušná položka podseskupení 532 – Neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům. Důvodem je, že **veřejná sbírka související s pomocí Ukrajině je vedena mimo rozpočet územního samosprávného celku**, kdy položky 5321, 5323 a 5329 jsou předmětem konsolidace.

Nejčastější možnosti zachycení finanční pomoci Ukrajině:

- Peněžní dary fyzickým osobám
 - položka 5492, paragraf 6221 (obyvatelé Ukrajiny na území ČR)
 - položka 5531, paragraf 6221 (obyvatelé Ukrajiny v zahraničí)
- Konkrétní územní samosprávný celek na Ukrajině (např. partnerské město)
 - položka 5531, paragraf 6221
- Velvyslanectví Ukrajiny v Praze (zastupitelský úřad cizího státu)
 - položka 5520, paragraf 6221
- Církevní právnická osoba (např. Charita Česká republika – Charita pro Ukrajinu)
 - položka 5223, paragraf 6221
- Ústav (např. Pomozte Ukrajině s Pamětí národa, organizuje sbírka Paměť národa organizace Post Bellum)
 - položka 5221, paragraf 6221
- Obecně prospěšná společnost (např. Člověk v tísni – SOS UKRAJINA; SOS ADRA – Pomoc Ukrajině)
 - položka 5221, paragraf 6221
- Spolek (např. Český červený kříž - Veřejná finanční sbírka na pomoc Červeného kříže Ukrajině; UNICEF – sbírka na pomoc Ukrajině)
 - položka 5222, paragraf 6221
- Územní samosprávný celek pořádající veřejnou sbírku nebo jednající za skupinu obcí
 - položka 5229, paragraf 6221

Další výdaje související s pomocí Ukrajině

V případě dalších výdajů souvisejících s pomocí Ukrajině, vedle finanční a věcné pomoci uprchlíkům, postupuje účetní jednotka zejména v souladu s odstavci 2 až 5 Obecných zásad vztahujících se k třídění příjmů, výdajů a financujících položek v [Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě \(verze od 31. 3. 2022\)](#), kdy **výdaje na nákupy** (seskupení položek 50, 51, 59, 61, 62 a 69) **se zařazují na položky podle toho, jaká věc, služba, práce, výkon nebo právo se jimi pořizuje**, a **transfery** a **půjčené peněžní prostředky** (seskupení položek 52 až 58 a 63 až 67) **podle toho, jaký druh podpory představují a případně kdo je jejím příjemcem**.

V případě platby za **pořízení potravin**, mimo věcné pomoci uprchlíkům, se použije **položka 5131 - Potraviny**, jedná se například o následující případy:

- nákup stravy za účelem distribuce dobrovolníkům a zaměstnancům jiných organizací.

V případě **platby za službu se použije položka 5169 - Nákup ostatních služeb¹**, jedná se například o následující případy:

- zajištění dopravy uprchlíků do ubytovacích zařízení prostřednictvím dopravce,
- zajištění stravy uprchlíkům, dobrovolníkům a zaměstnancům jiných organizací prostřednictvím stravovacího zařízení v rámci platby za službu (např. na základě přijatých faktur),
- zajištění ubytování uprchlíků v ubytovacích zařízeních,
- zajištění ubytovací kapacity podle smlouvy (dohody) o zajištění ubytovací kapacity podle § 1746 odst. 2 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů uzavřené s vlastníkem ubytovacího zařízení,
- platby za služby tlumočnicků.

V případě **platby nájemného podle nájemních smluv s výjimkou smlouvy o ubytování se použije položka 5164 – Nájemné.**

V případě **platby za výrobky** (např. pořízení obědů za účelem distribuce) **nebo služby** (např. ubytovací nebo stravovací služby) **poskytované prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace**, které realizovala v rámci své **hlavní činnosti vymezené ve zřizovací listině**, se jedná o poskytnutí **účelového příspěvku na provoz**, který bude zachycen prostřednictvím položky **5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím**. Příspěvková organizace nemůže svému zřizovateli fakturovat práce a služby, které provedla ve své hlavní činnosti.

V případě **platby za výrobky nebo služby poskytované prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace v rámci doplňkové činnosti** se na straně zřizovatele jedná o výdaje na nákupy, např. na základě vystavených faktur, a nejedná se o příspěvek na provoz. Položka rozpočtové skladby pak bude zvolena podle příslušného druhu **výdaje na nákupy** (např. **pořízení materiálu** – podseskupení položek **513** – Výdaje na nákup materiálu nebo **pořízení služby** – položka **5169** – Nákup ostatních služeb).

V případě **poskytnutí peněžních prostředků krajem obcím s rozšířenou působností** ve správním obvodu kraje **v souvislosti se zajištěním ubytovacích kapacit pro osoby přicházející z území Ukrajiny** podle usnesení vlády č. 207 ze dne 16. března 2022 o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích se bude **jednat o poskytnutí transferu**, který bude poskytnut např. na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů, případně smlouvy uzavřené v souladu s jiným právním předpisem. **Kraj** příslušný výdaj zatřídí na **položku 5321 – Neinvestiční transfery obcím**. **Obce s rozšířenou působností** zatřídí příjem na **položku 4122 – Neinvestiční přijaté transfery od krajů**. V případě přijetí souvisejícího **kompensačního příspěvku krajem** se bude jednat o **dotaci poskytnutou „ex post“** z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši výdajů realizovaných z vlastních zdrojů příjemce dotace, kterou **kraj** zatřídí na **položku 4111 - Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu** pod účelovým znakem **98045 Kompensační příspěvek pro kraje – ubytování osob z Ukrajiny**. Pod tímto účelovým znakem budou sledovány a vykazovány i související výdaje, které budou „ex post“ financovány z přijatého transferu.

Nejčastější možnosti zachycení dalších výdajů souvisejících s pomocí Ukrajinců:

- nákup stravy za účelem distribuce dobrovolníkům a zaměstnancům jiných organizací

- položka 5131, paragraf 6221
- zajištění dopravy uprchlíků do ubytovacích zařízení prostřednictvím objednaného dopravního prostředku
 - položka 5169, paragraf 6221
- zajištění stravy uprchlíkům, dobrovolníkům a zaměstnancům jiných organizací prostřednictvím stravovacího zařízení v rámci platby za službu (např. na základě přijatých faktur)
 - položka 5169, paragraf 6221
- zajištění ubytování uprchlíkům v ubytovacích zařízeních
 - položka 5169, paragraf 6221
- výdaje spojené s fungováním nepřetržité telefonní linky pro uprchlíky
 - položka 5162, paragraf 6221 (provoz samotné telefonní linky)
 - položka 5169, paragraf 6221 (poskytování poradenství v různých jazycích formou platby za službu)
- nájemné nově vzniklého centra pro evidenci, ubytování
 - položka 5164, paragraf 6221
- zajištění stravy nebo ubytování uprchlíkům, dobrovolníkům a zaměstnancům jiných organizací prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace v rámci její hlavní činnosti
 - položka 5331, paragraf 6221
- navýšení příspěvku na provoz zřízené příspěvkové organizací (škole) na navýšené výdaje v oblasti školství, kdy příkladem může být navýšení kapacity školy či školky, jejich věcné vybavení (učební pomůcky) nebo personální kapacity (překladaelé)
 - položka 5331, paragraf 6221
- poskytnutí peněžních prostředků krajem obcím s rozšířenou působností ve správním obvodu kraje v souvislosti se zajištěním ubytovacích kapacit pro osoby přicházející z území Ukrajiny na základě uzavřené smlouvy o spolupráci při zajištění ubytování
 - položka 5321, paragraf 6221